

POSELSTVÍ VELIKONOČNÍHO OSTROVA

METODIKA PRO MALÉ 7–12 LET

BÁSEŇ
E-PŘÍLOHA PRO MALÉ

10

Polynéští měli kliku na ostrůvek v Pacifiku.
Dříve obyčejná sopka, nyní kolébka i hrobka.
Byl to subtropický ráj, všude zeleň, palem háj.
Tam Hotu Matu' a velel jim vylodit
a sítě rybářské uplést a rozhodit.
S kánoemi poprvé tak zakotvili v zátocce,
nalezli tu hojnost ryb a ptáků, ba i ovoce.
Že pro ostrov chtěli jméno přiléhavé stůj co stůj,
nazvali ten kousek země Pupek světa – Rapa Nui.

Ostrov lidmi ožívá, už není to jako kdysi,
krom slepic si přivezli i nechtěné krysy.
Na velkých kánoích delfíny loví
a hlavu složí pod dřevěné krovy.
Pěstují si batáty, z tara pokrm tvoří,
ryby voní na rožni, pod nímž oheň hoří.
Lid se dělí do klanů, ti nejprostší jsou služebníky,
šikovnější zemědělci, či dokonce bojovníky.
Osadníci respektují pravidla a meze,
úctu předkům prokazují a ctí svého kněze.

Lze to vnímat tak, že lid se jako krysy množí,
neboť klanů jedenáct tu vzniklo vůlí boží.
Na plošinách ahu mají působnosti pole,
pro účely rituální i mluvící hole.
V běhu, šplhu a plavání muži měří síly,
vyhraje, kdo s ptačím vejcem první dojde k cíli.
Ptačím mužem jmenován je vítěz, co to zvládne,
tomu lidé složí pocty a na rok jim vládne.

Domorodci stavbou soch slavili své bohy,
tesali je v jícnu sopek, měli pro to vlohy.
Tyhle sochy moai maj až 6 metrů výšky
a klobouky pukao zdobí jejich šišky.
Prý až 270 tun některé z nich váží,
prostor ahu a památku předků věrně stráží.
Český „inža“ Pavel Pavel jed’ dost vtipné kaše,
našel systém pro přepravu, je jím „naše-vaše“.
Kdo po dalších podrobnostech toužit ještě ráčí,
prozradím, že díky lanům silou tahu kráčí.

Ostrované těžbou dřeva všechny palmy poničí,
krysy plody rozhlodají, semena už nevzklíčí.
Na ostrově není dřevo na chýše a lodě,
delfíni tak nerušeně dávaj pozdrav vodě.
Stromy půdu neochrání, okolností shodou
je tak z polí odnášena větrem nebo vodu.
Už tu není úrodnost, jako bylo kdysi,
v jídelníčku obyvatel přibudou i krysy.

Se zánikem lesa mizí také spousta ptáků
rybářům i drobné ryby ze sítí a háků.
Měkkýši už také došli, lid jde bydlet do jeskyní,
za to hrozné živoření jenom svoje bohy viní.
V jeskyních vytváří kamenné zahrady,
hlad jenom podnítí bojovné nálady.
Stávají se kanibaly, ti, jež soudnost ztrácí,
svoje sochy opouštějí, dokonce i káci.

Připlouvá sem plachetnice z dalekého Nizozemí,
podle svátku Velikonoc přejmenují nově zemi.
Do otroctví Peruánci domorodce berou,
počet místních obyvatel klesá značnou měrou.
Z guánových dolů pro ně návrat téměř není,
ti, co měli štěstí víc, se vrací nakažení.
Neštovice domorodců kosí celé řady,
jen stovka jich zůstává tu, zbytek umřel hladu.
Chovali tu totiž ovce, jež zvýšily erozi,
po tolika katastrofách snad už zkáza nehrozí.
I král Maurata odvečen byl pryč,
kdo je strůjcem všech těch pohrom, byl to boží bič?

V současnosti zem obývá sedm tisíc obyvatel,
po ostrově provedou vás, netvrdím, že za pakatel.
Pronajmou vám dvou- anebo čtyřkolové oře,
náramek i pokrm získáš od nich z darů moře.
Slavnostním jídlem je především langusta,
dneska už vykrmit mohou se do tlusta.
Na památku starých zvyků maj festival Tapati,
tanec, zpěv a krásné ženy, program vskutku bohatý.
Díky sochám příběh předků opomenou stěží,
proto osud ostrova na srdci jim leží.